

Силабус курсу
«Людина і навколишнє середовище»

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Образотворче мистецтво)»

Дні занять: четвер, ауд. 158, 607 III-IV пари
Консультації: четвер V пара

Рік навчання: III, Семестр: VI

Кількість кредитів: 3, 90 год. Мова викладання: українська

Керівник курсу

Hrabriy.Andr@i.ua канд. біол. наук Храбра Світлана Збігнівна
+380676720272

Контактна інформація

nlisova@gmail.com канд. біол. наук Лісова Наталія Олегівна

Опис дисципліни

Дисципліна «Людина і навколишнє середовище» спрямована на формування у бакалаврів базових теоретичних знань, які дозволяють сформулювати уявлення щодо природи суспільства як соціальної системи та навичок здійснення відбору необхідних методів для проведення опитувань і аналізу одержаної інформації, вміння працювати з різними джерелами інформації, навичок індивідуальної та групової роботи при засвоєнні учбового матеріалу, вміння аргументовано відстоювати свою позицію.

Структура курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1. Основи екології			
2/2	1. Екологія як наука	Знати предметну область дослідження екології, її структуру та категоріальний апарат. Знати види та методи екологічних досліджень, історію розвитку екології як науки. Вміти аналізувати міждисциплінарні зв'язки екології та їх особливості.	Тести, презентації
2/2	2. Організм та середовище	Знати основні етапи та напрями розвитку соціології. Сформувати знання про основні етапи становлення соціологічної науки, основні теоретико-методологічні підходи до аналізу суспільства, його явищ та процесів. Вміння працювати з джерелами інформації та аналізувати інформацію.	Тести, презентації, кросворди

0/2	3. Популяційний рівень організації біологічних видів.	Знати основні показники характеристики популяції. Вміти охарактеризувати структуру популяції. Пояснювати динамічні процеси популяції.	Кейси, тести, презентації
0/2	4. Екологічні проблеми людства.	Знати причини та фактори виникнення екологічних проблем. Вміти пояснити суть екологічних проблем людства. Пропонувати шляхи вирішення екологічних проблем людства.	Тести, кейси, презентації
0/2	5. Екологічна ситуація в Україні.	Розуміти причини екологічної кризи в Україні. Вміти аналізувати джерела забруднення довкілля. Пропонувати шляхи вирішення екологічних проблем в Україні.	Тести, кейси, презентації
Змістовий модуль 2. Вікова фізіологія			
2/2	1. Предмет, методи та завдання вікової фізіології. Загальні закономірності росту та розвитку дітей і підлітків.	Знати предмет і завдання вікової фізіології. Зв'язок вікової фізіології з психологією, педагогікою. Поняття про структурну і функціональну організацію організму. Організм як єдине ціле. Єдність організму і навколишнього середовища. Основні життєві процеси: обмін речовин, саморегуляція, гомеостаз і регуляція функцій в організмі людини. Поняття про ріст і розвиток дитячого організму. Ознайомитись з гетерохронним і гармонічним розвитком дітей. Акселерація та ретардація організму. Вікова періодизація розвитку організму. Ріст і пропорції тіла на різних етапах розвитку. Класифікація критичних періодів онтогенезу людини. Вікова періодизація індивідуального розвитку.	Тести, усне опитування
0/2	2. Фізіологія нервової системи людини, її вікові особливості.	Знати біологічне значення центральної нервової системи для людини. Загальний план будови центральної нервової системи: головного та спинного мозку та їх функціональні вікові особливості. Будова і функція нервових клітин. Вікові особливості розвитку центральної нервової системи людини.	Тести, усне опитування

0/2	3. Ендокринна та імунна системи, вікові особливості	Знати біологічне значення залоз внутрішньої секреції. Загальні закономірності діяльності залоз внутрішньої секреції. Поняття про гормони і механізми їх дії. Вікові особливості будови і функцій ендокринних залоз. Регуляція діяльності ендокринних залоз. Поняття про гіпо- і гіперфункцію залоз внутрішньої секреції.	Тести, усне опитування
0/2	4. Органи дихання і серцево-судинна система, вікові особливості.	Знати значення і загальну будову дихальної системи. Механізм вдиху та видиху. Життєва ємність легень. Частота дихання і хвилинний об'єм дихання. Вікові особливості органів дихання. Гігієнічне значення повітряного середовища в приміщенні як профілактика захворювань органів дихання дітей та підлітків. Вплив фізичної роботи на розвиток дихання у дітей та підлітків. Внутрішнє середовище організму. Вікові особливості крові та кровообігу. Кров, її значення, склад, загальні властивості. Будова і робота серця, його вікові особливості. Значення системи кровообігу. Поняття про пульс та тиск крові.	Тести, усне опитування
0/2	5. Органи травлення, вікові особливості.	Знати загальний план будови системи органів травлення. Травлення у ротовій порожнині. Вікові особливості формування зубів. Догляд за ротовою порожниною. Становлення функцій шлунка у різні вікові періоди. Вплив характеру їжі на процес травлення у шлунку. Роль печінки і підшлункової залози у травленні. Особливості їх функціонування в різні періоди розвитку дитини. Кишечник, його ріст та розвиток	Тести, усне опитування
0/2	6. Опорно-руховий апарат, вікові особливості	Знати загальні відомості про опорно-руховий апарат. Частини скелету і їх розвиток. Будова і вікові особливості скелета. М'язова система, її будова та функції. Будова і скорочення м'язів. Вікові особливості швидкості, точності виконання рухів. Особливості реакції організму на фізичні навантаження у різні вікові періоди. Поняття про втому.	Тести, усне опитування

		Порушення опорно-рухового апарату у дітей та підлітків та їх профілактика.	
Змістовий модуль 3. Основи валеології			
0/2	1.Здоров'я. Критерії здоров'я.	Знати визначення здоров'я, хвороби. Складові здорового способу життя. Антропометрія. Вміти вимірювати артеріальний тиск, пульс. Визначати стан дихальної системи за допомогою проб Генчі і Штанге. Критерії здоров'я травної, сечовидільної систем та опорно-рухового апарату.	Усне опитування
0/2	2.Принципи раціонального харчування Розрахунок енерговитрат	Знати основні нутрієнти харчування., вимоги до харчового раціону, режиму харчування. Вміти розраховувати свою потребу в енергії і основних нутрієнтах.	Усне опитування
0/2	3.Складання харчового раціону	Вміти складати реальний і ідеальний харчовий раціон, правильно поєднувати продукти харчування	Усне опитування
0/2	4.Визначення фізичної працездатності і стану серцево-судинної системи	Вміти визначати стан серцево-судинної системи за допомогою ортостатичної проби, проби із 20 присіданнями та проби із задишкою	Усне опитування
0/2	5.Акцентуації характеру Визначення темпераменту	Вміти визначати акцентуації характеру та тип темпераменту. Знати їх класифікацію та вміти застосовувати у навчально-виховному процесі	Усне опитування
0/2	6.Масаж. Загартування	Знати види і основні прийоми масажу. Вплив масажу на організм людини. Користь загартування. Принципи загартування. Види загартування.	Усне опитування
0/2	7.Профілактика абортів і венеричних захворювань	Знати методи запобігання небажаної вагітності. Шляхи заражень венеричними захворюваннями. Профілактика.	Усне опитування

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК4	Здатність діяти соціально відповідно та свідомо, отримуватися загальнолюдських гуманістичних цінностей на основі розуміння прав і фундаментальних свобод людини.
РН7	Виявлення екологічної свідомості і культури особистості, застосування екологічних принципів в житті та професійній діяльності: використання

різних видів і форм рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
--

Літературні джерела

1. Білявський Г.О. та ін. Основи екології: Підручник. – К.: Либідь, 2005. – 408с.
2. Запольський А.К., Салюк А.І. Основи екології: Підручник. – К.: Вища школа, 2003. – 358с.
3. Кучерявий В.П. Екологія. – Львів: Світ, 2001. – 500с.
4. Мусієнко М.М., Серебряков В.В., Брайон О.В. Екологія. Охорона природи: Словник-довідник. – К.: Т-во „Знання”, 2002. – 550с.
5. Стратегія сталого розвитку України. –Указ Президента України від 2015 року.
6. Сухарев С. М., Чундак С. Ю., Сухарева О. Ю. Техноекотолгія та охорона навколишнього середовища. – Львів: Новий Світ – 2000, 2005. – 255с.
7. Грушко В.С. Здоров'я людини і основи здорового способу життя. Тернопіль, 2016. – 368 с.
8. Дробінська А.О. Анатомія і вікова фізіологія. К,2015. – 420 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються відповідно до критеріїв якості знань. Перескладання модуля відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються не більше 5 балів. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в представленні соціального проекту) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із викладачем.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усно	
Модуль 1 – розв'язки практичних завдань, виконання тестів, презентації до тем	33
Модуль 2 – розв'язки практичних задач, презентації до тем	33
Модуль 3 – виконання лабораторно-практичних робіт	34